

Zusammenbinden, Aufbinden: कुत्तलसंव्यानसंयमव्यपदेशतः Sāb. D. 89, 10. कबरीमित्तसंयमै 19. — 2) **Fesselung** VARĀH. Brh. S. 82, 5. — 3) **das Schließen:** नेत्रं der Augen Mārk. P. 77, 4. — 4) **das in-Zucht-Halten, Bändigung, Zügelung:** विसर्गे कौबेरे वारुणे चैव संयमे MBh. 2, 2578. इन्द्रियाणाम् Spr. (II) 1113. M. 12, 83. Spr. (II) 960 (अ०). इन्द्रिय० ĆAT. Br. 11, 8, 1. R. 3, 77, 10. HALĀ. 2, 242. षड्ग० BHĀG. P. 7, 18, 28. श्रात्म० BHĀG. 4, 27. मनः० Spr. (II) 3169. वाक० 1487. 6017. KATHĀS. 1, 53. निर्विषा: शोकसंयमे BHĀG. P. 11, 26, 4. संयमात् so v. a. mit genauer Noth Spr. (II) 3715; vgl. jedoch 6559. — 5) **Bändigung der Sinne, Selbstbeherrschung** BHĀG. 4, 26. JĀĒN. 3, 14 (*Anhalten des Athems STENZLER*). MBh. 11, 185. 12, 9602. 13, 1369 (pl.). R. 2, 1, 17. उत्र० 5, 42, 17. KUMĀRAS. 2, 59. Spr. (II) 1060. 1195. 2943. परथनक्त्यर्णे 4310. 6559. ĆAK. 92. 171. 177. निसर्गचपलानी हि मादशी संयमः (hier so v. a. वाक्संयमः) कुतः KATHĀS. 121, 151. RĀGA-TAR. 4, 38. MĀRK. P. 31, 54. BHĀG. P. 4, 21, 41. 22, 6. — 6) **im Joga Concentration des Geistes:** धारणाद्यानसमाधित्रपत्तरङ्गं संयमपदवाच्यम् SARVADĀCANAS. 154, 9. 10. 177, 3. Verz. d. Oxf. H. 229, a, No. 361, Z. 20. — 7) **Unterdrückung** so v. a. **Vernichtung** (der Welt) neben उत्पत्ति (उन्मन्, उत्थ, सर्ग) und स्थिति MĀRK. P. 45, 28. 46, 7. BHĀG. P. 3, 8, 16. 42. 4, 11, 16. 5, 17, 21. 18, 38. 7, 8, 40. 8, 5, 22. 6, 8. 10, 16, 49. 11, 6, 15. संयमान्तरं das Wasser am Ende der Welt 6, 9, 23. सर्गस्थित्यत्तनियमाः (quiescence) NILAK. 41. — 8) N. pr. eines Sohnes des Dhūmrāksha und Vaters des Kṛcācva BHĀG. P. 9, 2, 34. — Vgl. प्राणा० (JĀĒN. 1, 22).

संयमका (wie eben) nom. ag. *im Zaum haltend, bändigend* VAHNI-P. im ĆKDRA.

संयमन (wie eben) 1) nom. ag. (f. दि॒) a) **Lenker:** बुद्धिसंयमनं रथम् MBh. 14, 1427. — b) *im Zaum —, in Zucht haltend, bändigend:* दृष्टि॑ BHĀG. P. 4, 15, 15. प्रश्ना० (यम) MBh. 3, 16813. MĀRK. P. 77, 4. BHĀG. P. 3, 8, 20. 6, 3, 11. 10, 43, 43. बलिं॒ PANĀKAR. 4, 3, 128. क्रोध० (तपस्) MĀRK. P. 63, 20. — c) *zur Ruhe bringend:* die Nacht Einschiebung Vers 4 nach RV. 10, 127. — 2) f. दि॒ N. pr. der Stadt Jama's (auf dem Meru nach dem Comm. zu BHĀG. P. 5, 16, 30) H. 186. an. 4, 198. MBD. n. 221. MBh. 7, 2520. 4725. 5888. 13, 4858. BHĀG. P. 5, 21, 7. 6, 3, 3. 10, 43, 42. 89, 43. fälschlich संयमिनी ĆAMK. zu Brh. ĀR. UP. S. 524. — 3) n. a) **das Zusammenbinden, Aufbinden:** बन्ध, बन्धन H. an. MBD. श्लक० VIKR. 47. केषा० Sāb. D. 140, 8. 162, 1. **das Anziehen (der Zügel):** रूपिम्॒ ĆAK. 5, 12. als Bed. von रूप॒ fest machen Nia. 10, 9. — b) **Fessel** MĀRK. 110, 2. — c) **das im Zaum Halten, Bändigen:** छल॒॑ BHĀG. P. 10, 16, 6. श्रात्म० 7, 18, 9. MBh. 12, 4369. मनः० HARI. 14983. शात्म० MBh. 3, 16710. — d) **Selbstbeherrschung**, = त्रत H. an. MBD. KAUSH. UP. 2, 5. — e) = संयमनी MBh. 3, 11849. — f) v. l. für संदर्भन् BHĀG. zu AK. 2, 2, 5 nach ĆKDRA.

संयमवत् adj. vielleicht fehlerhaft für संचयवत् *eine Menge von — (instr.) besitzend:* श्रू॒॑ संयमवानर्थान्प्राप्नोति कियद्गुतम् KATHĀS. 6, 28.

संयमिन् (von संयम oder von यम् mit सम् 1) adj. *aufgebunden:* केशः Spr. (II) 1916 (zugleich in der Bed. b). — b) *seine Sinne bändigend, Selbstbeherrschung übend* BHĀG. 2, 69. SUĀ. 2, 244, 14. RAGH. 1, 48. 4, 60. 8, 11. KUMĀRAS. 3, 24. 44. Spr. (II) 1916 (zugleich in der Bed. a).

8681 (Conj.). ĆAK. 177, v. l. MĀRK. P. 2, 48. 31, 84. Verz. d. Oxf. H. 89, b, 18. 258, a, 7. m. = मुनि॑ DHAR. im ĆKDRA. — 2) f. संयमिनी ĆAMK. zu Brh. ĀR. UP. S. 524 fehlerhaft für संयमनी. — Vgl. राम०.

संयवन् (von 2. यु॒ mit सम्॑) n. *das Mischen* MAHIDA. zu VS. 1, 22.

संयाजः m. und **संयाजन्** n. (von 1. पञ्ज॑ mit सम्॑) s. पत्तो०

संयाज्ये (wie eben) 1) adj. *mit dem man an einem Opfer Theil nehmen kann:* श्रू॒॑ M. 9, 248. — 2) f. du. Bez. zweier Verse: Jāgā॑ und Pūronuvākā॑ des Śvishṭakṛt (z. B. RV. 3, 11, 2, 1) AIT. Br. 1, 5. 10. 17. ĆAT. Br. 1, 6, 8, 12. 2, 2, 1, 20. ĀCV. ĆA. 2, 1, 21. 6, 14, 6. — 3) n. *Beteiligung an einem Opfer:* श्रयाज्य॑ M. 11, 59.

संयाति m. N. pr. eines Sohnes des Nahusha MBh. 1, 3155. HARIV. 1600. BHĀG. P. 9, 18, 1. eines Sohnes des Prākīnvant (Bahugava) und Vaters des Ahamñāti MBh. 1, 3766. sg. VP. 447. BHĀG. P. 9, 20, 3. संयाति HARIV. 1637. sg.

संयात्रा (सम्॑ + या०) f. *eine Reise in Gesellschaft, insb. eine Seereise* BHĀR. zu AK. nach ĆKDRA. — Vgl. संयात्रिक.

संयात्रिक KATHĀS. 80, 30 fehlerhaft für संयात्रिक.

संयात्रान् (von 1. या॑ mit सम्॑) 1) m. a mould Wilson nach ĆABDĀRTHAK. — 2) f. दि॒ N. gewisser Ishṭakā ĆAT. Br. 8, 7, 1, 13. sg. KATH. 22, 6. TS. 5, 3, 10, 1. 2. — 3) n. a) *das Zusammengehen, — fahren:* एतत्संयात्रां mit diesem KATH. 70, 74. — b) *das Fahren, Reisen, Reise:* नैषिः॑ ऋग्मिनः HARIV. 5237. ०गतैर्द्रव्यैः॒ 5238. यथा हि सुखसंयाने नैर्निर्मितमभिमि॑। लोकानां सुखसंयाने तथा धर्मः स्वनुष्ठितः॥ R. 5, 86, 9, 10. लोकपालेषु सर्वेषु दिनु ज्वित्यु॒ HARIV. 2623. कृ॒॒ MBh. 3, 754. प्राप्तकालं नरपते॑ः कुरु संयात्रम्॑ die letzte Reise (auf die Leichenstätte) R. 2, 76, 2. — c) *Aufbruch:* श्रनीकान्यथं संयाने व्यादिरेषा MBh. 6, 2402. — d) *Fahrzeug, Fahrwerk* R. 7, 41, 8. वधू॑ MĀRK. 98, 23. — e) *Bez. gewisser Sūkta* TS. 7, 1, 5, 4.

संयामः m. = संयम P. 3, 3, 63. 6, 2, 144. AK. 3, 3, 18.

संयाम॑ (von 2. यु॒ mit सम्॑) m. P. 3, 3, 23. 6, 2, 144. ein best. Gebäck aus Weizenmehl ĆABDAK. im ĆKDRA. M. 5, 7. JĀĒN. 1, 173. MBh. 7, 2594. 13, 4995. MĀRK. P. 34, 48. BHĀG. P. 9, 21, 4. 10, 24, 26. 29, 5. 11, 27, 34.

संयाम॑ (von प्रस्॑ mit सम्॑) m. *Erhitzung, Anstrengung* VS. 39, 11; vgl. TS. 1, 4, 25, 1 (nach dem Comm. यमलोके बाधका॑ देवाः).

संयुक्त 1) adj. s. u. 1. पञ्ज॑ mit सम्॑. Nachgetragen könnte noch zu 1) werden: *verbunden mit (instr.) einem andern Laute, insbes. einem Consonanten* RV. PRĀT. 6, 2, 3. AV. PRĀT. 1, 49. COMM. zu 50. TS. PRĀT. 22, 15. COMM. zu 21, 5. ĆINT. 2, 25. IND. ST. 8, 224. WEBER, PRATIGĀB. 78, 81. sg. 84, 91. COMM. zu VS. PRĀT. 1, 90. 4, 101. — 2) f. श्रा॑ ein best. Metrum: 4 Mal —— —— — Colebra. Misc. Ess. 2, 159 (V, 8). संयुक्तम्॑ im Text, संयुक्ता॑ im Index, संजुता॑ (!) im Prākrit.

संयुक्तका॑ (von संयुक्त) adj.: श्रागम = संयुक्तागम BUENOUE, Intr. 49.

संयुक्तसंयोग m. *eine Verbindung mit dem Verbundenen, z. B. die eines Stranges mit einem Pferde, wodurch die Bewegung eines Wagens vermittelt wird,* KAN. 5, 2, 1.

संयुक्तसंचयपिठक m. *der Korb der Sammlung gemischten Inhalts*, Titel einer Schrift HIOUEN-THSANG 2, 36. sg. VIE de HIOUEN-THSANG 159.

संयुक्तसमवाय m. *Inhärenz in dem Verbundenen* (eine der sechs Ar-